

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 1 שנה 2024

בית ספר: בית ספר ברוך איבצ'ר לפסיכולוגיה M.A.

מיומנויות יעוץ והנחיה חלק א'

מרצים/ות:

ד"ר יעל בן דוד yael.bendavid@runi.ac.il

עוזרי/ות הוראה:

ד"ר יעל בן דוד yael.bendavid@runi.ac.il

מספר הקורס:	81050	סוג הקורס:	סדנה	שעות שבועיות:	2	נקודות זכות:	2
דרישות הקורס:	עבודה מסכמת	קוד קבוצה:	241810501	שפת לימוד:	עברית		

נושאי הקורס

עבודת הפסיכולוגיה החברתית מתמקדת בהבנת הפרט בחברה תוך עמידה על המורכבויות השונות הנובעות מהתארגנויות ודינאמיקות של פרטים בקבוצות, צוותים וארגונים. קורס זה יעניק ללומדים כלים תיאורטיים ומעשיים להבנה וניתוח של מערכות היחסים והתפקידים בקבוצה, התהליכים הפסיכודינמיים בתוך הקבוצה, יחסים בין הקבוצה לקבוצות אחרות, בין הקבוצה לארגון, ומערכת יחסי הגומלין בין הפרט לקבוצה ובין הקבוצה לפרט. כל זאת יעשה תוך העמקת מיומנות הרפלקציה האישית, שמחדדת את יכולת האינטרוספקציה והמודעות העצמית של היועץ, ומהווה כלי מרכזי בעבודתו.

מטרות הקורס

מטרת הקורס הינה ללמד ולהכשיר את הפסיכולוגיה החברתית לעבודה מיטבית עם קבוצות וצוותים

בתוך אקוסיסטם קבוצתי וארגוני, תוך הבנה של כל יחסי הכוחות במערכת ומטריצת הקשרים הבינאישיים בתוך הקבוצה, כולל מערכת היחסים בינו לבין הקבוצה ובין הקבוצה לעולם בחוץ. הלמידה תכלול הקניית ידע ותיאוריות, רכישת כלים ומיומנויות הנוגעים לעבודת מנחה הקבוצה, ולמידה התנסותית.

תהליך הלמידה בסמסטר א' יוקדש לרכישת ידע תיאורטי, והיכרות עם מגוון מיומנויות הנדרשות לעבודת מנחה קבוצה.

תהליך הלמידה בסמסטר ב' יוקדש ללמידה מתוך התנסות בהנחיית הקבוצה.

מבנה ציון הקורס

מבנה הציון בקורס הינו:

1.הגשת שלוש רפלקציות על התוכן לאורך הסמסטר - 15%

2.עבודה מסכמת - 85%

מכתבי רפלקציה:

עליכם להגיש שלושה מכתבי רפלקציה לאורך הסמסטר. הרפלקציה יכולה להיכתב בעקבות איזה מפגש שתבחרו. במסגרת זאת עליכם לכתוב תובנה או מחשבה שהתעוררה בהם לאור החומר הנלמד. ניתן להדגים היכן התוכן פוגש אתכם בחיי היומיום, ולנתח אירוע לאור התיאוריה.

שעות קבלת מרצה

יום שני, 18:00-19:00, בתאום מראש.

רשימת קריאה

תאריך	נושא	קריאה
שעור 1	מהי קבוצה?	רוזנסור, נ. ונתן, ל. (1997). קבוצה מה? בתוך נ. רוזנסור ול. נתן (עורכים) הנחיית קבוצות – מקראה. ירושלים: הוצאת מרכז ציפורי לחינוך קהילתי. החברה למתנ"סים, עמודים 11-30 Whitaker, D. S. (2003). Using groups to help people. Routledge.
שעור	תהליכים	Smith, K. K., & Berg, D. N. (1987). A paradoxical conception of

<p>group dynamics. <i>Human Relations</i>, 40(10), 633-657.</p>	<p>בסיסיים בקבוצה: גישה פרדוקסלית</p>	<p>2</p>
<p>חובה:</p> <p>Wells, L.J.(1997) הקבוצה כשלם: פרספקטיבה סוציו-אנליטית על יחסים בין-אישיים וקבוצתיים. מתוך: מקראת הנחיית קבוצות. עמ' 75-100, בעריכת נ. רוזנוסר ול. נתן, הוצאת. מרכז ציפורי</p> <p>ליבסלי ו. ומקנזי. ר. (1983) תפקידי חברתיים בקבוצת פסיכותרפיה. בתוך רוזנוסר, נ. נתן, ל. (עורכים). הנחיית קבוצות - מקראה. ירושלים: הוצאת מרכז ציפורי לחינוך קהילתי. החברה למתנ"סים. פרק 11, עמודים 221-238</p> <p>רשות:</p> <p>זיו, י. ובהרב, י. (2001). מסע קבוצתי. תל-אביב, ישראל: הוצאת גל.</p> <p>פרק 9: תפקידים פסיכולוגים בקבוצה (עמ' 124-141)</p> <p>יאלום, א., לישץ, מ. (2006). טיפול קבוצתי: תאוריה ומעשה. ירושלים: כנרת הוצאה לאור.</p> <p>פרק 13: חברי קבוצה בעייתיים (עמ' 388 - 422).</p>	<p>הקבוצה כשלם, הזדהות השלכתית ותפקידים בקבוצה</p>	<p>שעור 3</p>
<p>רוזנוסר, נ., נתן, ל. (1997). הנחיית קבוצות. ירושלים: הוצאת מרכז ציפורי. פרק 9: מודל התפתחותי של טיפול קבוצתי קצר מועד (עמ' 187-200).</p> <p>רשות:</p> <p>Bennis, W. G., & Shepard, H. A. (1956). A theory of group development. <i>Human relations</i>, 9(4), 415-437.</p> <p>Tuckman, B. W. (1965). Developmental sequence in small groups. <i>Psychological bulletin</i>, 63(6), 384.</p>	<p>מודלים להתפתחות קבוצה</p>	<p>שעור 4</p>

<p>MacKenzie, K. R., & Livesley, W. J. (1983). A developmental model for brief group therapy. <i>Advances in group psychotherapy: Integrating research and practice</i>, 101-116.</p>		
<p>חובה: רוזנוסר, נ. ונתן, ל. (1997). (עורכים). הנחיית קבוצות: מקראה. ירושלים: מרכז ציפורי. פרק 14: מנחה הקבוצה (עמ' 299-311).</p> <p>רוטאן ס. ג. וסטון ו. נ. (2004). פרק 3: דינמיקות קבוצתיות והתפתחות קבוצות, פסיכותרפיה קבוצתית גישה פסיכודינאמית- תפקידי המטפל הקבוצתי, הוצאת אח בע"מ, עמ' 69-39</p> <p>רשות: בירן, ח. (1997). ניתוח יחסי מנחה-קבוצה ומהלך התפתחות הקבוצה לפי מודלים תיאורטיים של יחסי אובייקט. בתוך: נ. רוזנוסר, ול. נתן (עורכים), הנחיית קבוצות - מקראה (עמ' 218-201). המרכז לחינוך קהילתי על-שם חיים ציפורי.</p>	<p>מנחה הקבוצה</p>	<p>שעור 5</p>
<p>יאלום, א. ולשץ, מ. (2006). טיפול קבוצתי תאוריה ומעשה. ירושלים: כנרת הוצאה לאור. בתוך פרק 6: המטפל: לעבוד עם הכאן ועכשיו (עמ' 154-208).</p>	<p>תוכן ותהליך</p>	<p>שעור 6</p>
<p>McCormick and White: "Using Oneself as Instrument," pp. 49-62.</p> <p>פרנץ, ר. וסימפסון, פ. (1999). עבודתנו הטובה ביותר מתרחשת כאשר איננו יודעים את אשר אנו עושים. תרגום: דנה שוורץ ואמיר קופרשטט. אנליזה ארגונית, גיליון 7, עמ' 20-13</p> <p>http://www.igroups.co.il/fullart.asp?art=62</p>	<p>מיומנויות לייעוץ ולהנחיה- עבודה עם העצמי ככלי טכניקות התערבות</p>	<p>שעור 7</p>
<p>הנחיית קבוצות. עמ' 101-114, בעריכת נ. רוזנוסר ול. נתן, הוצאת מרכז</p>	<p>עבודתו של ביון: לא מודע קבוצתי</p>	<p>שעור 8</p>

ציפורי.		
<p>וינברג, ח.(2008).הלא מודע החברתי. שיחות, כרך כ"ב, 2, עמ' 149-156.</p> <p>Douglas, T. (1983). Groups: Understanding people gathered together (Vol. 245). Taylor & Francis.</p>	לא מודע חברתי	שעור 9
	סיכום הסמסטר	שעור 10